

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Ivre Sistendi, Et Manvvm Iniecture, Qvam Vvlg
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Renunciatio immunitatus an porrigatur ad heredem debitoris. Caput 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

tione, de non puniendis criminaliter debitoribus, ipsos debitores quoscunque ab ecclesiis abduceret, & eorum bona, si quæ in ecclesiam attulissent, auferrent. Sanè mores nostri ostendunt, decoctores ad ecclesiam, & monasteria confugientes, abstrahi non posse. Ex quibus omnibus, etiam existimo, huic iuri debitorem renunciare non posse, quod ad diuini numinis venerationem est introductum.

Renunciatio immunitatis, an porrigatur ad heredem debitoris.

Caput 13.

ARGUMENTA.

Heres eius qui personam suam obligauit, an capi possit. num. 1.

Privilegium personale aut pactum, personam non egre ditur. nu. 2.

Heres compelli potest ad omne id, ad quod compelli poterat defunctus. nu. 3.

Instrumentum publicum meretur executionem contra heredem. num. 4.

Quilibet in contrahendo aut renunciando, presumitur se conformare legibus vel statutis patriis. n. 5.

Renunciatio immunitatis quid tacite in se contineat. numero 6.

Heres utrum arrestari possit, antequam ipse fides aliqua de debito facta sit. nu. 7.

Heredem debitoris sui qui arrestat, probare debet eum heredem esse. nu. 8.

PORRO autem cum eadem sit persona heredis & defuncti, iuris potestate & fi-

L iij

ctione;

ctione; dubium esse posset, vtrum hæc fori &
 immunitatis renūciatio, etiam stringat here-
 dem renūciantis, veluti si, vt sæpe fit, debitor
 meus rusticus, renunciet immunitati nundi-
 narum, certum est enim, quod eo casu, die nū-
 dinarum sisti, atque arrestari poterit. Sed an eo
 mortuo, heres eius possit, quæstionis est? Et
 1 quidem prima facie, negatiua pars probabi-
 lior videtur, quia quando debitor obligauit
 personam & bona sua, ratione huius obliga-
 tionis, heres capi non potest, licet debitor po-
 tuisset. Bart. ad l. si decesserit. ff. qui satisd. cog.
 tum quia conuentio est merè personalis, quæ
 2 ad aliam personam nō transit, sicut etiam nō
 transit priuilegium personale. c. priuilegium,
 de reg. iur. libro 6. tum quia heres ad hoc non
 fuit obligatus, nec potuit defunctus heredē,
 qui neque deliquit, neque contraxit, ad arre-
 stum, & sic per consequens ad carcerem, nisi
 soluat aut caueat, obligare; sed illa obligatio
 censetur extincta per mortem debitoris, quo
 ad heredes, teste Benedicto de Barzis in tract.
 de guarant. quæst. 9. primæ partis. Et vt ait Re-
 buffus d. tomo 1. art. 3. glo. 2. nu. 13. ex diffe-
 rentia, quando lex, vel ordinatio concedit ius
 capiendi debitorem, tunc etiam heres detine-
 ri & capi posset, quia debitor est, & quia lex
 semper loquitur. l. Arriani, C. de hæreti. Quod
 non est in tali contractu, qui merè est perso-
 nalis, & lege non adiutus; & ideo ad heredes
 non transit. Iason. ad d. l. si decesserit, col. 3. ff.
 qui satisd. cog. facit lex 3. & seq. ff. de censib.
 & ideo

& ideo inquit, is qui conuenit, vt nō facta solutione, prastita die, possit detineri & in carceres coniici, si non soluat tali die, capi potest, quia est in mora, & sic in culpa; Sed heres qui in ius alterius successit, iustam habet ignorantia causam an debeat. l. qui in alterius. ff. de reg. iur. Ideo non est in mora, & sic nec in culpa, vnde detineri, aut in carceres detrudi non debet.

E contrario verò videri posset, affirmatiuā partem esse veriore, quia heres censetur esse vna eademq; persona cum defuncto, vt in authent. de iureiu. à mor. prest col. 4. l. hæredē. ff. de reg. iur. succeditq; cum sua causa, suisq; vitiis. l. vitia. C. de acq. possess. l. Pomponius. ff. illo tit. & ad id, ad quod poterat cōpelli defunctus, potest etiam cōpelli heres eius, l. postulante. ff. ad S. C. Trebel. licet verbis legis nō exprimatur. Ad cuius legis interpretationem respondet Bartolus, heredem debitoris, vinctulis mancipari posse, si ipse debitor potuisset; quia heres debitoris etiā debitor est, à quo inuito debitum exigi potest. l. debitor. ff. de verborum signifi. & instrumētum publicum, quod meretur executionem contra debitorem, eodem modo meretur executionem contra eius heredem. Imola & Angelus ad l. 1. ff. de his quæ in testa. del. quia ex quo debitor est obligatus in instrumēto, obligatio ipsius heredis, virtualiter quoque cōtinetur in instrumēto, licet hoc ibi non exprimatur. argu. l. 1. C. si cert. petat. & l. si pactum. ff. de prob. l. 1.

L v

ff. quor.

De Iure Sistendi.

ff. quor. leg. ubi notat Bal. quod exceptio, Tu non es nominatus in instrumento, non nocet heredi, quia nominato auctore, cēsetur etiam heres eius esse nominatus. Alex. ad l. in ratione. §. si filio. col. 5. ff. ad l. Falcid. aliasque in l. ex contractu. ff. de re iud. clarē dicitur ius executium transire contra heredem, qui non est noua persona, sed eadem cum defuncto, teste Bartol. ibi. Et quamuis ius exequendi nōdum natum, non transit ad heredem. arg. §. seruus. Institu. de cap. dimi. tamen quando iam est in esse productum, tunc illud ius exequendi formatum, transit ad heredem. l. si superatus. §. 1. ff. de pignor. l. si mater. §. 1. & l. iudicata. ff. de excep. rei iudic. Barto. ad l. 3. quæst. 4. C. de pignor. Et quemadmodum stipulator cēsetur non solum sibi, verum etiam heredibus suis, etiam si eorum nulla facta sit mentio, stipulari. l. si pactum. ff. de probat. Ita econtrā, & promissor quoque de heredibus suis intellexisse, eosque obligasse videretur. l. 2. ff. de verbor. obligat. ex quo generale illud actioma profluit, quod omnia pacta actiue & passiue transeāt in heredes, etiam si de illis mentio nulla facta fuerit; adeo vt plerique existiment, heredem non excludi, etiam si in renunciatione vel promissione adiecta fuerit dictio taxatiua. Qua de re in vtramq; partem, multa suo more accumulāt Tiraquel. in tractat. de vtroque retractu, cap. de retract. conuent. §. 1. glo. 6. num. 3. cum multis sequētib. quæ omnia hoc vno loco referre non expedit. Ego hic confidero

dero quod in simili, licet pactum non valeret, quod debitor omitta citatione, & causæ cognitione capi, & carcerari posset, vt existimant Bald. consil. 185. libro 3. Ripa ad l. obligatione, numero 27. ff. de pignor. & hypoth. Angel. & Alexand. & alij, ad l. alia. § eleganter. ff. solut. matr. Panorm. & Felyn. ad cap. de cetero. de re iudic. valet tamen eiusmodi consuetudo. l. milti opinatores. C. de exact. tribu. libro 10. quamuis enim quicquid potest fieri per pactum, possit etiam fieri per consuetudinem. l. fin. & ibi id notant Bald. Bart. Salycet. & alij. C. de fideiuss. Infinita tamen sunt quæ per Legem, Statutum, aut Cōsuetudinem introduci & fieri possunt, pacto autem defendi non possunt. Castrensis, Bart. & alij, ad l. non impossibile. ff. de pact. præcipuè si statutum, aut cōsuetudo, nihil quod sit turpe, aut quod bonis moribus vel naturæ aduersetur contineat, vt latè explicat D. Præses Nicolaus Euerardi in loco à pacto ad legem, &c. Vnde non sine ratiōe dixit Ripa loco mox citato, quod submissi carceribus & arrestis, passim arrestentur absque citatione, non quidem in vim alicuius pacti, sed in vim consuetudinis pactum approbantis. Quæ tamen consuetudo, cum in facto consistat, nisi esset notoria, probari deberet. c. 1. de constit. libr. 6. Et hæc quidem Ripæ sententia, proximè ad decisionem huius quæstionis pertinere videtur: Nam cū 5 quilibet contrahendo & renunciando, videatur se retulisse ad leges patrias, iisdemque sese confor-

confor-

cōformare voluisse, l. heredes mei. §. cum ita.
& ibi Doct. ff. ad Treb. latè Alciat. reg. 3. præ-
sumpt. cap. 32. certè debitor qui huic priuile-
6 gio fori renunciat, voluisse videtur, quod cō-
suetudo vel lex patria, in hanc renunciationē
more suo influeret & heredem cōtineret, qui
se iniuria affici, si arrestetur die nundinarum,
conqueri non potest, cū sciat vel scire debeat,
eam esse consuetudinum atque statutorū cō-
ditionem & naturam, vt sicut luna domina-
tur corporibus, iisdemque qualitates suas im-
mittit, ita etiā cōsuetudo vel statutum dirigit
humanas actiones, & subintrat contractum,
vt secūdum eius præscripta seu obseruationē
contractum esse videatur. l. & in leg. ff. locat.
Chass. ad consuet. Burg. des droictz à gēs ma-
ries. Rubri. femme mariée. §. 2. ad verb. selō la
generale coustume. nu. 1. 2. 3. & seq. Cessante
verò consuetudine, aut statuto, quamuis ani-
mus hic multum fluctuet, non ausim à com-
muni opinione recedere, quæ est in proximis
terminis; qđ si debitor in instrumento expref-
se conuenit, quod si statuto die non soluerit,
possit incarcerari; præsupposito quod tale pa-
ctum valeat; heres debitoris quamuis nō sol-
uat, non tamen poterit in vim illius pacti in-
carcerari, quia hæc promissio, iurisque renun-
ciatio, cohæret personæ, & ideo ad heredē nō
transit. Ita decidunt Bar. num. 1. Iason nu. 13.
& alij ad d. l. si decesserit: tum etiā quia plus
potest statutum quam pactum. Bart. ad l. om-
nes. ff. de iustit. & iur. & quando verba pacti
sunt

sunt dubia, cōtra eum qui ex pacto se fundat,
& apertius de herede dicere potuisset, fit in-
terpretatio. l. veteribus. ff. de pact. Et quamuis
hoc quod dixi, heredem contineri renuncia-
tione, si modo alias statutum iuuat ipsam re-
nunciationem, eidemque adfistat, intelligunt
quidam, vt tamen heres prius citetur. Bald. ad
l. per diuersas. C. mand. Ange. & alij ad l. intra.
ff. de re iudic. doceaturque quod heres est. Ca-
stren. ibid. Ego tamen puto, quod arrestum
non impediatur, ne abeundi occasio instrua-
tur, & quod etiā de iure suffecerit, summarie
iudicem informare, amplioemque probatio-
nem offerre: quemadmodum & in huiusmo-
di negociis & rebus lex summarie, & secundū
qualitatem negocij, procedendum esse monet,
vt sumptus litium, qui multos consumunt, e-
uitentur, & sic non fiat diuersus processus, vt
ait Rod. Suarez ad l. post ré. extensione 1. nu.
3. vers. ego seruabam. ff. de re iud. & elegarius
in 5. limitatione eiusdē l. nu. 5. vers. consilium
est. Quod in nostra hac prouincia dubium nō
habet, vbi, vt inferius dicemus, moribus rece-
ptum est, creditorem suo periculo arrestare eū
posse, qui legitima exceptione munitus est, li-
cet in progressu causæ certum sit quod debet,
tanquam fundamentū intentionis suæ, pro-
bare, arrestatum heredem esse, adeoque perso-
nam illius esse talem, contra quam executio
eiusmodi fieri possit. Inno. in c. quia. de iudic.
Bal. ad l. si quis curialis. C. de episc. & cle. Latē
quoque lib. 1. forēs. instit. c. 4. tractat Imbertus.

vtum

De Jure Sistendi.

utrum instrumentum, aduersus heredem, in vim pacti, executioni mandari possit; & tandem ait non posse, si pactum merè personale est, nisi tamen per statutum probetur: veluti si caueatur statuto, debitorem eiusve heredem prehendi, & in carcerem mitti posse, quod etiam nunc probaui.

Quando arrestatus videtur priuilegio fori tacite renunciaſſe. Cap. 14.

ARGUMENTA.

Dicens se arrestari non posse, declinatorie excipit, & ante litem contestatam hoc opponere debet. nu. 1.
Jus renocandi domum, an & quando proponi debeat, ante litem contestatam. nu. 2.

Tempus arresti facti spectamus, sicut & contractus & delicti, quo ad condicionem personarum. nu. 3.
Laicus post delictum factus clericus, a quo Iudice veniat puniendus. nu. 4.

Exceptio declinatoria post litem contestatam superueniens, an opposita proſit. nu. 5.

ET hæc quidem de expressa renunciatio-
ne immunitatis aut priuilegij: Tacite au-
tem renunciaſſe videtur arrestatus huic priui-
legio, aut immunitati, si ante litem in materia
arresti contestatam, non excipiat, quod illic ar-
restari non potuit; quia hæc est exceptio decli-
natoria, quæ ante litem contestatam opponi
debet, & postea opponi non potest. l. ita demum.
C. de procur. c. inter. de except. Is enim qui di-
cit se arrestari non posse, aduersus Iudicem ar-
restantem excipit, & se coram eo, in vim dicti
arresti,